

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

*ФОНДА ЗА ПОВРАТАК
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2019. ГОДИНУ*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
KANЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ

О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

**ФОНДА ЗА ПОВРАТАК
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2019. ГОДИНУ**

Број: 04-16-1-445/20

Сарајево, мај 2020. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	5
	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	5
	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	9
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	11
1.	КРИТЕРИЈУМИ	11
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА РАНИЈИХ ПРЕПОРУКА	11
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА.....	12
4.	БУЏЕТ.....	13
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	13
5.1	Преглед расхода и издатака из буџета	14
5.2	Преглед прихода и примитака.....	14
5.3	Биланс стања	14
5.3.1	<i>Средства</i>	<i>14</i>
5.3.2	<i>Попис средстава и обавеза</i>	<i>15</i>
6.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ.....	15
7.	ОСТАЛО.....	16
7.1	Програм финансирања права из Анекса VII Дејтонског мировног споразума.....	16
8.	КОМЕНТАРИ.....	18
	ПРИЛОЗИ	18

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Фонда за повратак Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Фонд)** који обухватају: биланс стања на 31.12.2019. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Фонда приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2019. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI). Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Фонда у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Кључна питања ревизије¹

Кључна питања ревизије су она питања која су, по нашој професионалној процјени, од највеће важности у ревизији финансијских извјештаја текућег периода. Тим питањима смо се бавили у контексту ревизије финансијских извјештаја као цјелине и при формирању мишљења, и ми не дајемо посебно мишљење о тим питањима.

¹ Сврха саопштавања кључних питања ревизије је повећање комуникацијске вриједности извјештаја о ревизији обезбјеђивањем бољег увида у обављену ревизију. Саопштавање кључних питања ревизије обезбјеђује додатне информације корисницима финансијских извјештаја како би им помогле у схватању оних питања која су, по ревизоровој професионалној процјени, од највеће важности у ревизији финансијских извјештаја текућег периода. Кључна питања ревизије примјењују се на субјекте ревизије који имају највећи утицај на буџет Босне и Херцеговине и на консолидоване финансијске извјештаје буџета Босне и Херцеговине.

Утврдили смо да је питање **изостанка активности Комисије за избјеглице и расељена лица Босне и Херцеговине у 2019. години** кључно питање ревизије које треба објавити у нашем извјештају.

Наиме, Комисија за избјеглице и расељена лица Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Комисија) надлежна је за одобравање пројеката реконструкције и повратка, које Министарство за људска права и избјеглице БиХ прикупи и прослиједи Комисији на разматрање, за одобравање заједничких пројеката који се реализују кроз Фонд, као и за издавање рјешења за финансијску реализацију и надзор над финансијском реализацијом одобрених пројеката реконструкције и повратка, укључујући очување средстава Фонда. Надаље, Комисија даје смјернице приликом израде подзаконских аката којима се регулише рад и организација Фонда те разматра кварталне и привремене извјештаје, које директор Фонда подноси у погледу управљања средствима и финансијске реализације одобрених пројеката реконструкције и повратка. Комисија се састоји од девет чланова, од којих су по три члана Комисије из реда сваког од конститутивних народа Босне и Херцеговине. Министарство за људска права и избјеглице, уз сагласност Савјета министара Босне и Херцеговине, предлаже четири члана, владе ентитета предлажу по два члана, од којих је један министар за расељене особе и избјеглице из сваког ентитета, а Влада Брчко дистрикта БиХ предлаже једног члана Комисије. Министар за људска права и избјеглице обавезно је један од чланова у име Савјета министара БиХ. Предложене чланове именује Предсједништво БиХ. Министарство за људска права и избјеглице БиХ пружа административну и техничку подршку раду Комисије. Посљедњи сазив Комисије Предсједништво је именovalo на 14. редовној сједници 28.10.2015. године².

С обзиром на то да распоред прикупљених средстава, на посебном подрачуну Фонда, која се користе искључиво за реализацију пројеката повратка и реконструкције и пројеката одрживог повратка, одобрава Комисија, може се констатовати да удружена средства у укупном износу од 2.277.000 КМ нису распоређена. Према расположивим подацима, Комисија у 2019. години није засједала, тако да средства по споразумима о удруживању и начину реализације средстава за остваривање права из Анекса VII Дејтонског мировног споразума нису распоређена по намјени и износу средстава.

Сагледавајући укупну динамику реализације пројеката повратка и реконструкције и одрживог повратка путем Фонда (детаљније тачка 7.1 Извјештаја), може се констатовати да је иста доста успорена. Фонд редовно извршава своје приспјеле обавезе које се вежу за финансијску реализацију одобрених и започетих пројеката, међутим, Комисија за избјеглице и расељена лица БиХ до момента обављања завршне ревизије није предузимала никакве активности по питању распореда удружених средстава, али ни наплате потраживања по споразумима о удруживању средстава из ранијих година. Према расположивим информацијама које смо добили током вршења ревизије, Комисији за избјеглице и расељена лица БиХ је истекао мандат, а процедура именовања новог сазива није започета.

Из свега наведеног се може закључити да је ефикасност рада Фонда, на пружању подршке повратку и реинтеграцији избјеглица из БиХ и расељених лица у БиХ, у значајној мјери одређена активностима Комисије.

У текстуалном дијелу Финансијског извјештаја Фонда за 2019. годину (Програми посебне намјене) дат је преглед финансијске реализације одобрених пројеката по одлукама Комисије о распореду средстава за сваку годину.

² Акт број: 01-50-1-2582-40/15

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Фонда је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједе основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Са руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије. Између питања о којима се комуницира са руководством, одређујемо она питања која су од највеће важности у ревизији финансијских извјештаја текућег периода и стога су кључна питања ревизије. Та питања описујемо у нашем

извјештају о обављеној ревизији, осим ако закон или регулатива спрјечава јавно објављивање питања или када одлучимо, у изузетно ријетким околностима, да о датом питању не треба извијестити у нашем извјештају, јер се разумно може очекивати да би негативне посљедице извјештавања надмашиле јавну добробит од таквог извјештавања.

МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Фонда за 2019. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Фонда за 2019. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Фонда у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Фонда је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Фонда, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 6.5.2020. године

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За оцјену усклађености са законима и другим прописима кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2019. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о финансирању институција БиХ
- Законом о избјеглицама из БиХ и расељеним лицима у БиХ³.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА РАНИЈИХ ПРЕПОРУКА

Канцеларија за ревизију институција БиХ извршила је финансијску ревизију Фонда за 2018. годину, сачинила Извјештај о финансијској ревизији и дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са скретањем пажње на неефикасност при реализацији пројеката повратка и реконструкције. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности. Фонд је поступио у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и обавијестио нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука у циљу превазилажења недостатака и неправилности идентификованих у извјештају о обављеној ревизији за 2018. годину.

Увидом у предузете активности, дајемо осврт на реализацију препорука:

Оцјена реализације препорука	Реализована	Реализација у току	Нереализована
Фонд се обратио дописом Министарству финансија и трезора с циљем превазилажења уочене неусклађености приликом поступања Фонда са прописима који регулишу начин уплата и евидентирања поврата ПДВ-а, али нису добили одговор Министарства и послије упућене ургенције.			

³ Службени гласник БиХ, бр.: 23/99, 21/03 и 33/03

Фонд из свог дјелокруга надлежности благовремено проводи активности с циљем ефикасног провођења започетих пројеката повратка избјеглица и расељених лица, међутим, Комисија није предузимала никакве активности по овом питању у 2019. години. Споразум о распореду удружених средства за текућу годину није донесен.			
---	--	--	---

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Фонд је одговоран за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Унутрашња организација и начин рада Фонда утврђени су Правилником о унутрашњој организацији, који је Савјет министара БиХ разматрао и дао сагласност у септембру 2018. године. Правилником о унутрашњој организацији Фонда, уређен је начин рада и руковођења Фондом, те опис радних мјеста државних службеника и запосленика. Правилником је одређено да послове из надлежности Фонда обавља, поред директора и 13 извршилаца, који су распоређени за рад у двије организационе јединице. По усвајању Правилника о унутрашњој организацији настављена је раније започета процедура именовања директора, с обзиром на то да је од августа 2015. године функцију директора, у складу са рјешењем Савјета министара БиХ обављао вршилац дужности. По окончању конкурсне процедура рјешењем Агенције за државну службу БиХ именован је директор Фонда, који је ступио на функцију 1.3.2019. године.

Фонд је, с циљем успостављања и развоја система финансијског управљања и контроле, претходних година сачинио акциони план за развој финансијског управљања и контроле, дефинисао контролно окружење, сачинио и ажурирао попис ризика. С обзиром на то да систем финансијског управљања и контроле захтијева стално праћење и процјену ради њиховог адекватног функционисања и благовременог ажурирања, Фонд је о провођењу тих активности сачинио Извјештај о функционисању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2019. годину, као и Извјештај о активностима везаним за процес управљања ризицима за 2019. годину. Такође, Фонд је попунио образац Годишњег извјештаја о финансијском управљању и контроли за 2019. годину и доставио га Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ.

У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁴ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁵, за обављање интерне ревизије у Фонду надлежна је Јединица интерне ревизије Министарства за људска права и избјеглице БиХ. Процесом ревизије уочено је да надлежна јединица Фонду не доставља благовремено Годишњи план интерне ревизије за текућу годину. Стратешки план рада јединице за интерну ревизију и Годишњи план рада јединице за интерну ревизију у Фонду за 2019. годину достављени су 24.12.2019. године, тако да Фонд до краја године није био упознат са планом ревизије за текућу годину. Према достављеном Годишњем плану, у октобру је планирана накнадна ревизија по извјештају *Планирање и извршење буџета у Фонду*, док је у новембру планирана редовна ревизија на тему *Употреба службених возила у Фонду*. Наведене ревизије нису обављене у складу са планом, период обављања

⁴ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

⁵ Службени гласник БиХ, број 49/19

ревизије је био крај децембра – јануар 2020. године. Извјештаји о интерним ревизијама обављеним у Фонду су достављени 27.2.2020. године. Сагледавајући процес обављања интерне ревизије у Фонду може се констатовати да руководство Фонда, већ трећу годину, није благовремено упознато са планираним активностима Јединице за интерну ревизију.

4. БУЏЕТ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2019. годину⁶, Фонду су одобрена средства у укупном износу од 475.000 КМ. Међутим, Фонду су у 2019. години, због привременог финансирања које је било на снази до 24. децембра, била оперативна средства у вриједности од 447.000 КМ. Укупно извршење буџета за 2019. годину износило је 403.774 КМ или 85% од одобреног буџета. Одступање у извршењу буџета у знатној мјери је проузроковано чињеницом да је буџет планиран на основу 13 запослених, док је Фонд у 2019. години запошљавао 12 лица. Такође, приликом планирања буџета, на основу тада познатих чињеница, планирана су средства за накнаду права руководиоца институције на одвојени живот и смјештај, која новоименовани директор не остварује. Процесом ревизије уочено је да су Фонду Законом о буџету одобрена већа средства, за 2.000 КМ, у односу на поднесени кориговани захтјев за буџет. Фонд није подносио захтјеве за промјену структуре расхода унутар одобреног буџета.

Фонд је извршио усклађивање средстава на позицији текућих грантова – пројекат повратка и реконструкције у укупном износу од 9.963.841 КМ. Средства евидентирана на позицији текућих грантова су намјенска средства за финансијску реализацију пројекта повратка и реконструкције и према презентованим подацима иста чине акумулисана пренесена неутрошена средства из ранијих година (7.867.841 КМ), уплаћена средства по овом основу у 2019. години (75.000 КМ) и средства која су одлуком Савјета министара БиХ⁷ прераспоређена из буџета Министарства за људска права и избјеглице БиХ у буџет Фонда (2.021.000 КМ).

План и програм рада Фонда за 2019. годину достављен је Савјету министара БиХ у децембру 2018. године, када је и усвојен на 163. сједници. Извјештај о раду Фонд је, уз претходно прибављена потребна мишљења и обављене јавне консултације, проследио Савјету министара БиХ на усвајање, међутим, до момента обављања завршне ревизије исти није разматран.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Фонд је сачинио Годишњи финансијски извјештај за 2019. годину и доставио га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року.

Анализом биљешки уз финансијске извјештаје може се констатовати да је Фонд, поштујући Правилник о финансијском извјештавању, сачинио забиљешку билансних позиција уз биланс стања, као и образложење извршења годишњег плана. Поред тога, у текстуалном дијелу финансијског извјештаја дата је информација о финансијској реализацији програма посебне намјене, информације су презентоване по извору финансирања и по годинама када су одобрени пројекти.

⁶ Службени гласник БиХ, број 84/19

⁷ Службени гласник БиХ, број 7/20

5.1 Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама, у периоду од 01.01. до 31.12.2019. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 4.064.883 КМ, с тим да је реализација на позицији текућих грантова – удружена средства по споразумима 3.661.107 КМ. Од укупно законом одобрених буџетских средстава Фонд је остварио расходе у износу од 403.775 КМ или 86%.

Значајни расходи финансирани из буџета односе се на: бруто плате (321.883 КМ), накнаде трошкова запослених (37.861 КМ) те издатке за услуге превоза и горива (8.122 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.2 Преглед прихода и примитака

У прегледу прихода, примитака и финансирања по економским категоријама у периоду од 01.01. до 31.12.2019. године, укупно остварени приходи и примици исказани су у износу од 75.000 КМ. Приходи су евидентирани на основу примљених текућих трансфера од осталих нивоа власти, тачније евидентирана је уплата Републике Српске по Споразуму о удруживању и начину реализације средстава за остваривање права из Анекса VII Дејтонског мировног споразума за 2018. годину и уплата Брчко дистрикта БиХ по Споразуму о удруживању и начину реализације средстава за остваривање права из Анекса VII Дејтонског мировног споразума за текућу годину.

5.3 Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2019. године исказана су укупна средства у износу од 432.848 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 348.083 КМ. Значајне ставке биланса стања односе се на краткорочна потраживања (380.972 КМ), неотписану вриједност сталних средстава (51.876 КМ), краткорочне текуће обавезе (266.696 КМ) и обавезе према запосленима (29.510 КМ).

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

5.3.1 Средства

Краткорочна потраживања исказана су у износу од 380.972 КМ, на конту прелазни рачун потраживања, фонд 30 – Удружена средства по споразумима. Евидентирање потраживања је, као и ранијих година, извршено на основу захтјева за поврат ПДВ-а. Комисија је Одлуком⁸ одобрила распоред средстава за комплементарне пројекте, у износу од 500.000 КМ, за плаћање пореза на додатну вриједност за заједничке пројекте Комисије који се имплементирају у БиХ. Фонд са наведеног пројекта врши плаћање пореза на додатну вриједност и уредно подноси захтјеве за поврат. С обзиром на то да се рјешења о поврату пореза на додатну вриједност, за захтјеве који се поднесу крајем године, не добију у фискалној години Фонд на основу поднесеног захтјева за поврат пореза на додатну вриједност задужује прелазни рачун потраживања. Наведено није у складу са Упутством о начину уплата поврата ПДВ-а на Јединствени рачун трезора БиХ и

⁸ Одлука о одобравању средстава за плаћање пореза на додатну вриједност (ПДВ) за заједничке пројекте Комисије за избјеглице и расељена лица БиХ који се имплементирају у БиХ, број: К-8-3-50-3453/13 од 19.9.2013 године

начину евидентирања поврата ПДВ-а преко ИСФУ-а⁹, којим је дефинисано да се задужење ради на основу рјешења Управе за индиректно опорезивање БиХ.

ПРЕПОРУКА 1

Потребно је наставити започете активности на рјешавању питања усклађености књиговодственог евидентирања и важеће регулативе у сарадњи са Министарством финансија и трезора БиХ, уважавајући специфичност пројекта које реализује Фонд.

5.3.2 Попис средстава и обавеза

Фонд је извршио попис сталних средстава, новчаних средстава, потраживања и обавеза на 31.12.2019. године. Комисија за попис имовине и обавеза Фонда је 11.2.2020. године сачинила Извјештај о извршеном попису који је усвојило руководство. Према сачињеном извјештају стварно стање средстава и обавеза усклађено је са књиговодственим стањем. Пописом сталних средстава није утврђен мањак нити вишак. Анализирајући извјештаје о попису може се констатовати да је комисија поред збирног извјештаја сачинила и појединачне извјештаје о стању средстава и обавеза за удружена и донаторска средства којима се финансира програм повратка избјеглица и расељених лица.

Процесом ревизије утврђено је да није извршена оцјена и анализа стања евидентираних у ванбилансним евиденцијама на конту 911111 - ДЦА Ванбилансна евиденција – условна потраживања. На наведеном конту евидентиран је, по почетном стању, износ од 19.130 КМ. Поред тога, може се констатовати да се приликом пописа средстава на ванбуџетским рачунима Фонда код Централне банке нису користили изводи на 31.12.2019. године. Према информацији добијеној од запослених у Фонду попис је извршен на основу извода добијених по посљедњој обављеној трансакцији у 2019. години. Извршен је попис стања новчаних средстава на девет трансакцијских рачуна. Увидом у изводе на основу којих је извршен попис може се констатовати да један извод датира из петог мјесеца 2019. године.

ПРЕПОРУКА 2

Потребно је, приликом пописа средстава и обавеза, обухватити цјелокупну имовину као и обавезе буџетског корисника, те обезбиједити да се стање на рачунима и депозитима пописује на основу извода и извјештаја о стању тих средстава на дан пописа.

6. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Фонд је донио план јавних набавки за 2019. годину који је током године једном измијењен и допуњен. Процијењена вриједност набавки у Фонду износила је 53.000 КМ са ПДВ-ом, од чега је за набавку роба планирано 28.000 КМ, а за набавку услуга 25.000 КМ. Према презентованим подацима, Фонд је у 2019. години избор најповољнијих добављача вршио на основу једногведеног конкурентског захтјева и 13 директних споразума. Укупна вриједност закључених уговора је 30.549 КМ¹⁰. Процесом ревизије нису уочене значајније неправилности.

⁹ Акт Министарства финансија и трезора број: 01-08-16-1-1042-1/10 од 17.01.2011. године

¹⁰ Извјештај о укупном броју поступака и укупној вриједности додијељених уговора по врсти поступка и предмету

7. ОСТАЛО

7.1 Програм финансирања права из Анекса VII Дејтонског мировног споразума

Законом о избјеглицама из БиХ и расељеним лицима у БиХ, у циљу пружања подршке повратку и реинтеграцији избјеглица из БиХ и расељених особа у БиХ основан је Фонд који је задужен за финансијску реализацију пројеката повратка и реконструкције, које је својом одлуком одобрила Комисија за избјеглице и расељена лица БиХ. Средства која су на располагању Фонду и која се додјељују путем Фонда су намјенска и користе се само ради реализације пројеката повратка и реконструкције.

Реализацију пројеката повратка и реконструкције Фонд финансира из примарних и секундарних извора, која се прикупљају на посебан подрачун, који је отворен у оквиру Јединственог рачуна трезора БиХ. Примарни извори финансирања укључују буџетска средства институција Босне и Херцеговине, Федерације БиХ, Републике Српске и Брчко дистрикта БиХ, која су намијењена за повратак и реконструкцију, док секундарни извори финансирања Фонда могу укључити буџете кантона који имају потребе за реконструкцијом, међународна средства, донације, добровољне прилоге те друге расположиве изворе.

Фонд врши праћење и реализацију финансијских трансакција прикупљених средстава кроз ИСФУ систем, по успостављеним пројектним кодовима за сваки одобрени пројекат. Реализација одобрених пројеката није везана за буџетску годину, већ се неутрошена средства преносе у наредни период. Закључно са 31.12.2019. године отворено је 15 пројектних кодова за праћење утрошка удружених средстава – примарни извор финансирања и девет пројектних кодова за праћење реализације пројеката који се финансирају из секундарних извора.

Према презентованим подацима Фонд је по основу примарних извора финансирања у 2019. години располагао средствима у вриједности од 9.963.841 КМ, од чега је 7.867.841 КМ пренесено из претходне године, а 2.096.000 КМ је уплаћено током 2019. године. Споразум о удруживању и начину реализације средстава за остваривање права из Анекса VII Дејтонског мировног споразума за 2019. годину потписан је 19. новембра 2019. године. Уговорне стране су се сагласиле да се средства у вриједности од 2.021.000 КМ осигурају из буџета институција БиХ, по 50.000 КМ из средстава буџета ентитета, а 25.000 КМ из буџета Брчко дистрикта БиХ. С обзиром на то да се средства буџета институција БиХ, за ове намјене, иницијално одобравају у буџету Министарства за људска права и избјеглице БиХ, иста су Одлуком Савјета министара БиХ¹¹ од 30.12.2019. године прераспоређена у буџет Фонда. Према расположивим подацима, Комисија за избјеглице и расељена лица БиХ у 2019. години није засједала, тако да удружена средства по Споразуму из 2019, као и нераспоређена средства из 2018. године (131.000 КМ) нису распоређена по пројектима. Реализација удружених средстава у 2019. години је 3.661.107 КМ, неутрошена средства у вриједности од 6.302.734 КМ су пренесена у 2020. годину.

Увидом у књиговодствени извод намјенског рачуна за удружена средства који се води код Централне банке стање на 27.12.2019. године је износило 1.975.065 КМ, уплата институција БиХ и ентитета по Споразуму из 2019. године није евидентирана на овај дан. Према информацији добијеној од службеника за финансије, разлика између

набавке од 25.12.2019. године за период 01.01.2019.-25.12.2019. године.

¹¹ Службени гласник БиХ, број 7/20

распоживих средстава и оперативних средстава на рачуну је због евидентирања ранијих уплата на рачунима у оквиру јединственог рачуна трезора. Сматрамо да је неопходно дефинисати начин и динамику евидентирања и преноса удружених средстава на отворени намјенски рачун.

Фонд је сачинио и Комисији за избјеглице и расељена лица БиХ упутио Извјештај о финансијској реализацији програма финансирања права из анекса VII Дејтонског мировног споразума за период 1.1.2019.-31.12.2019. године у коме је наведено да Министарство за избјеглице и расељена лица Републике Српске ни у 2019. години није измирило обавезе по Споразуму за 2009. годину (3.941.455 КМ) и Споразуму за 2010. годину (400.000 КМ). Потраживања по овим споразумима нису евидентирани у Главној књизи Трезора. Фонд у 2019. години није предузимао активности по питању наплате наведених потраживања.

Поред наведеног, Фонд је располагао и средствима из секундарних извора финансирања и то: донаторским и кредитним средствима. Према презентованим подацима укупно расположива средства у 2019. години за програме који се финансирају из ових извора су 87.487.502 КМ, од чега су из кредитних средстава расположива средства у вриједности од 43.376.628 КМ, а из донаторских средстава 44.110.933 КМ. Од укупно расположивих средстава по овом основу утрошено је 31.528.362 КМ. По обављеном попису, евидентирано стање на рачунима отвореним за реализацију ових пројеката је 55.959.200 КМ.

Имајућу у виду чињеницу да се имплементација пројеката повратка и реконструкције, као и пројеката одрживог повратка врши на нижим нивоима власти, финансијском ревизијом није обухваћено пословање Фонда у дијелу реализације ових пројеката.

8. КОМЕНТАРИ

Фонд нас је у остављеном року обавијестио да нема коментара на Нацрт извјештаја о финансијској ревизији за 2019. годину, тако да овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о финансијској ревизији за 2019. годину.

**Вођа тима
за финансијску ревизију**

Наташа Павловић, виши ревизор,
с.р.

**Руководилац Одјељења
за финансијску ревизију**

Неџад Хајтић, виши ревизор, с.р.

**Чланови тима
за финансијску ревизију**

Лутвија Шрндић, ревизор, с.р.

Невена Кењић, ревизор, с.р.

**Руководилац Одјељења
за развој, методологију и
контролу квалитета финансијске
ревизије**

Драгољуб Ковинчић, виши
ревизор, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2019. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2019. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2019. годину

Фонд за повратак Босне и Херцеговине

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађива- ња буџета	Укупан буџет (2+3)	Извршење буџета	Проценат 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	472,000	0	472,000	403,775	86
Бруто плате и накнаде	343,000		343,000	321,883	94
Накнаде трошкова запослених	59,000		59,000	37,861	64
Путни трошкови	7,000		7,000	5,288	76
Издаци телефонских и пошт. услуга	11,000		11,000	7,537	69
Издаци за енергију и ком. услуге	0		0	0	
Набавка материјала	9,000		9,000	7,094	79
Издаци за услуге превоза и горива	13,000		13,000	8,122	62
Унајмљивање имовине и опреме	6,000		6,000	5,616	94
Издаци за текуће одржавање	8,000		8,000	3,357	42
Издаци за осигурање	3,000		3,000	2,168	72
Уговорене и друге посебне услуге	13,000		13,000	4,849	37
2. Капитални издаци	3,000	0	3,000	0	0
Набавка земљишта			0		
Набавка грађевина			0		
Набавка опреме	3,000		3,000		0
Набавка осталих сталних средстава			0		
Реконструкција и инвестиционо одржава.			0		
3. Текући грантови	0	9,963,841	9,963,841	3,661,107	37
Средства по споразуму о удруживању		9,963,841	9,963,841	3,661,107	
			0		
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	475,000	9,963,841	10,438,841	4,064,882	39
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
			0		
6. Новчане донације	0	0	0	0	
			0		
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
			0		
8. Укупно (4+5+6+7)	475,000	9,963,841	10,438,841	4,064,882	39

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 28.2.2020. године.

Директор:

Бојан Нинковић

Биланс стања на 31.12.2019. године

Фонд за повратак Босне и Херцеговине

Табела II

Опис	31.12.2019.	31.12.2018.	Проценат 2/3*100
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	380,972	174,285	219
Новчана средства			
Краткорочна потраживања	380,972	174,285	219
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења			
2. Стална средства	51,876	67,716	77
Стална средства	159,789	175,886	91
Исправка вриједности	107,913	108,170	100
Неотписана вриједност сталних средстава	51,876	67,716	77
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	432,848	242,001	179
3. Краткорочне обавезе и разграничења	296,206	242,362	122
Краткорочне текуће обавезе	266,696	211,425	126
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	29,510	30,937	95
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења			
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	51,877	67,716	77
Извори средстава	51,877	67,716	77
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	348,083	310,078	112

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 28.02.2020. године.

Директор:
Бојан Нинковић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Фонда за повратак Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Фонд) дужно је да обезбиди да финансијски извјештаји за 2019. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15 од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2019. годину (Службени гласник БиХ, број 84/19) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Фонда.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 28.02.2020.

Директор:

Бојан Нинковић